

Vnitřní informace

ČEZ spustil mezinárodní investiční arbitráž proti Albánii

Společnost ČEZ dnes uvědomila albánskou stranu, že se rozhodla vymáhat náhradu škody vzniklou neochráněnou investicí do distribuční společnosti CEZ Shpërndarje u mezinárodního rozhodčího tribunálu dle Smlouvy o energetické chartě.

Tato smlouva, sjednaná v roce 1995 a ratifikovaná Českou republikou i Albánií, upravuje ochranu mezinárodních investic v oblasti energetiky. Odesláním tzv. notice of arbitration bylo arbitrážní řízení formálně zahájeno. To však není překážkou v eventuálním mimosoudním vyrovnání obou stran.

Společnost ČEZ uvědomila albánskou vládu o úmyslu vést arbitráž na počátku února poté, co 21. ledna albánský regulační úřad rozhodl o odebrání licence společnosti CEZ Shpërndarje a určil administrátora, který pod jeho dohledem převzal správu společnosti, včetně všech rozhodovacích pravomocí a odpovědnosti za její chod, a na kterého se tudíž přenesla práva statutárních orgánů společnosti.

Albánská společnost již byla vyřazena z konsolidačního celku Skupiny ČEZ a na její hospodářské výsledky tudíž nemá žádný vliv.

Situace v Albánii se zkomplikovala na začátku minulého roku, kdy v důsledku loňského katastrofálního sucha byla albánská státní elektrárenská společnost KESH nucena elektřinu za mnohem vyšší ceny dovážet ze zahraničí, čímž se dostala na hranici bankrotu a bez pomoci albánské vlády by nepřežila. Ta se pokusila situaci vyřešit, bohužel způsobem nemajícím v Evropě obdoby, tedy přenosem veškerých nákladů na bedra zahraničního investora, společnosti CEZ Shpërndarje. K 1.1.2012 byla tudíž rozhodnutím regulátora navýšena cena od společnosti KESH o 91%. Tento negativní vliv se po intenzivních jednáních podařilo částečně zmírnit novým rozhodnutím regulátora o snížení vstupní ceny elektřiny od státních elektráren KESH z 2 830 na 2 200 ALL/MWh, což představovalo snížení původního meziročního nárůstu z 91% na 49%, a schválením studie stanovující počáteční výši nedobytných pohledávek. Další zvrát však znamenalo vystavení daňového nedoplatku a penále ve výši 4 bil. ALL (cca 28 mil EUR) či pokuta za nedodržení objemu importů elektřiny ve výši 430 mil. ALL (ca 3 mil. EUR). Na začátku října 2012 Skupina ČEZ změnila obsazení dozorcí rady a představenstva CEZ Shpërndarje nezávislými odborníky za účelem zklidnění vypjatého stylu vyjednávání. 16.11. se společnost CEZ Shpërndarje po řadě dalších neúspěšných jednání s albánskou stranou rozhodla k zastavení dodávek elektrické energie všem albánským státním vodárnám, které dlouhodobě neplatí za elektřinu. Odpojování však začala bránit albánská policie, která dokonce šest zaměstnanců CEZ Shpërndarje zadržela na základě trestního oznámení vodáren o zneužití pravomoci. Následující den byl pak CEZ Shpërndarje bezprecedentním rozhodnutím soudu nucen opět začít vodárny a další státní instituce připojovat. 21.1.2013 albánský regulační úřad rozhodl o odebrání licence společnosti CEZ Shpërndarje a určil administrátora, který pod jeho dohledem převzal správu společnosti, včetně všech rozhodovacích pravomocí a odpovědnosti za chod společnosti, a na kterého se tudíž přenesla práva statutárních orgánů společnosti.